



Lūgumrakstu komiteja

2016/0190(CNS)

15.5.2017

ATZINUMS

Sniegusi Lūgumrakstu komiteja

Juridiskajai komitejai

par priekšlikumu Padomes Regulai par jurisdikciju, lēmumu atzīšanu un izpildi laulības lietās un lietās par vecāku atbildību un par bērnu starptautisko nolaupīšanu (pārstrādāta redakcija)
(COM(2016)0411 – C8-0322/2016 – 2016/0190(CNS))

Atzinuma sagatavotāja: *Soledad Cabezón Ruiz*

PA_Legam

ĪSS PAMATOJUMS

Starp saņemtajiem lūgumrakstiem par bērnu labklājības jautājumiem daudzos ir norādīts uz trūkumiem un/vai nepilnībām šīs labklājības nodrošināšanā. PETI komiteja ir īpaši ieinteresēta aizsargāt bērnu tiesības, un mums jāmeklē mehānismi, lai nodrošinātu, ka tiek uzklautas viņu problēmas un viedokļi, paturot prātā viņu neaizsargātību.

Ierosinātās pārstrādātās redakcijas mērķis ir uzlabot bērnu tiesības, un konkrēti ar to ievieš atsevišķu noteikumu par tiesu iestāžu pienākumu dot bērniem iespēju tikt uzklautiem. Tās mērķis ir arī uzlabot atgriešanas procesa efektivitāti pēc bērnu starptautiskas nolaupīšanas, ko izdarījis kāds no vecākiem, un ar to mēģināts atcelt eksekvatūras procedūras attiecībā uz visām lietām, kas saistītas ar vecāku atbildību. Visi šie jautājumi ir norādīti saņemtajos lūgumrakstos, un lielākoties tie ir saistīti ar situācijām, kad praktiski tiek diskriminēts viens no vecākiem, kurš nav jurisdikcijas dalībvalsts valstspiederīgais.

Atzinuma sagatavotāja uzskata, ka ar priekšlikumu kopumā ir panākts vēlamais mērķis un ka ar to tiek piedāvāti interesanti uzlabojumi. Tomēr viņa arī uzskata, ka priekšlikumā būtu jāizdara dažas izmaiņas, lai to padarītu pat vēl efektīvāku un piedāvātu bērnu interešu, kā arī ES pilsoņu pamattiesību un brīvību kopumā labāku aizsardzību. Šādi rīkojoties, priekšlikums palīdzēs turpināt Eiropas tiesiskuma un pamattiesību telpas efektīvu attīstību.

GROZĪJUMI

Lūgumrakstu komiteja aicina par jautājumu atbildīgo Juridisko komiteju ņemt vērā šādus grozījumus:

Grozījums Nr. 1

Regulas priekšlikums 3. apsvēruma

Komisijas ierosinātais teksts

(3) Savienībai ir ļoti svarīga tās tiesiskuma telpas netraucēta un pareiza darbība, ievērojot dalībvalstu atšķirīgās tiesību sistēmas un tradīcijas. Šajā sakarā būtu jāturpina palielināt savstarpējo uzticēšanos pārējo dalībvalstu tieslietu sistēmām. Savienība ir noteikusi sev mērķi izveidot, uzturēt un pilnveidot brīvības, drošības un tiesiskuma telpu, kurā tiek nodrošināta personu brīva pārvietošanās un tiesas pieejamība. Lai īstenotu šos mērķus, ***tiesvedībā būtu jāstiprina*** personu tiesības, īpaši bērnu tiesības, lai atvieglotu tiesu un administratīvo iestāžu sadarbību un lēmumu izpildi ģimenes tiesību lietās,

Grozījums

(3) Savienībai ir ļoti svarīga tās tiesiskuma telpas netraucēta un pareiza darbība, ievērojot dalībvalstu atšķirīgās tiesību sistēmas un tradīcijas. Šajā sakarā būtu jāturpina palielināt savstarpējo uzticēšanos pārējo dalībvalstu tieslietu sistēmām. Savienība ir noteikusi sev mērķi izveidot, uzturēt un pilnveidot brīvības, drošības un tiesiskuma telpu, kurā tiek nodrošināta personu brīva pārvietošanās un tiesas pieejamība. Lai īstenotu šos mērķus, ***ir būtiski, ka tiek stiprinātas*** personu tiesības ***tiesvedībā***, īpaši bērnu tiesības, lai atvieglotu tiesu un administratīvo iestāžu sadarbību un

kurām ir pārrobežu ietekme. Būtu jāsekmē lēmumu civillietās savstarpēja atzīšana, jāvienkāršo tiesas pieejamība un jāuzlabo informācijas apmaiņa starp dalībvalstu iestādēm.

lēmumu izpildi ģimenes tiesību lietās, kurām ir pārrobežu ietekme. Būtu jāsekmē lēmumu civillietās savstarpēja atzīšana, jāvienkāršo tiesas pieejamība un jāuzlabo informācijas apmaiņa starp dalībvalstu iestādēm, **nodrošinot, ka tiek veikta precīza un nediskriminējoša pārbaude attiecībā uz procedūrām un praksi, ko izmantojušas dalībvalstu kompetentās iestādes, lai aizsargātu bērna intereses un saistītās pamattiesības.**

Grozījums Nr. 2

Regulas priekšlikums 10. apsvērums

Komisijas ierosinātais teksts

(10) Šī regula nebūtu jāpieņem vecāku stāvokļa konstatēšanai, jo šis jautājums atšķiras no vecāku atbildības iegūšanas, kā arī to nepieņem citiem jautājumiem, kas saistīti ar personu statusu.

Grozījums

(10) Šī regula nebūtu jāpieņem vecāku stāvokļa konstatēšanai, jo šis jautājums atšķiras no vecāku atbildības iegūšanas, kā arī to nepieņem citiem jautājumiem, kas saistīti ar personu statusu. **Tomēr, pieņemot ar vecāku atbildības īstenošanu saistītus lēmumus, kuru pamatā ir šī regula, būtu pienācīgi jāņem vērā visi juridiski atzītie vecāku statusa veidi citās dalībvalstīs.**

Grozījums Nr. 3

Regulas priekšlikums 13. apsvērums

Komisijas ierosinātais teksts

(13) Piekritības pamats lietās par vecāku atbildību **ir izveidots**, ņemot vērā bērna intereses, un tas būtu jāpieņem, ievērojot minētās intereses. Atsauces uz bērna interesēm būtu jāinterpretē, ņemot vērā Eiropas Savienības Pamattiesību hartas 24. pantu un 1989. gada 20. novembra Apvienoto Nāciju Organizācijas Konvenciju par bērna tiesībām.

Grozījums

(13) Piekritības pamats lietās par vecāku atbildību **vienmēr būtu jāveido**, ņemot vērā bērna intereses, un tas būtu jāpieņem, ievērojot minētās intereses. Atsauces uz bērna interesēm būtu jāinterpretē, ņemot vērā Eiropas Savienības Pamattiesību hartas 7., 14., 22. un 24. pantu un 1989. gada 20. novembra Apvienoto Nāciju Organizācijas Konvenciju par bērna tiesībām. **Ir ļoti svarīgi, lai dalībvalsts, kuras iestādēm saskaņā ar šo regulu ir**

piekritība lietas izskatīšanai pēc būtības, pēc galīgā lēmuma pieņemšanas, kurā paredzēta bērna atpakaļatdošana, nodrošinātu, ka tiek aizsargātas bērna intereses un pamattiesības, kad bērns tiek atdots, īpaši tad, ja bērnam ir saskarsme ar abiem vecākiem.

Grozījums Nr. 4

Regulas priekšlikums

17. apsvēruma

Komisijas ierosinātais teksts

(17) Šai regulai nevajadzētu liegt dalībvalstu iestādēm, kurām nav piekritības izspriest lietu pēc būtības, pieņemt pagaidu pasākumus, tostarp aizsardzības pasākumus steidzamos gadījumos attiecībā uz bērna personu vai īpašumu, kas atrodas šajā dalībvalstī. Minētie pasākumi būtu jāatzīst un jāizpilda visās pārējās dalībvalstīs, tostarp dalībvalstīs, kurām ir piekritība saskaņā ar šo regulu, līdz šādas dalībvalsts kompetentā iestāde ir pieņēmusi pasākumus, kurus tā uzskata par atbilstošiem. Tomēr pasākumi, ko pieņēmusi tiesa vienā dalībvalstī, būtu jāgroza vai jāaizstāj tikai ar turpmākiem pasākumiem, kurus pieņēmusi tiesa tajā dalībvalstī, kurai ir piekritība izskatīt lietu pēc būtības. Iestādei, kurai ir piekritība tikai attiecībā uz pagaidu pasākumiem, tai skaitā aizsardzības pasākumiem, ja tai iesniegts pieteikums par lietas būtību, pēc savas iniciatīvas būtu jāpaziņo, ka tai nav piekritības. Ciktāl ir nepieciešams aizsargāt bērna intereses, iestādei tieši vai ar centrālās iestādes starpniecību par veiktajiem pasākumiem būtu jāpaziņo tās dalībvalsts iestādei, kurai saskaņā ar šo regulu ir piekritība izskatīt lietu pēc būtības. Citas dalībvalsts iestādes neinformēšana kā tāda tomēr nebūtu uzskatāma par pamatojumu pasākuma

Grozījums

(17) Šai regulai nevajadzētu liegt dalībvalstu iestādēm, kurām nav piekritības izspriest lietu pēc būtības, pieņemt pagaidu pasākumus, tostarp aizsardzības pasākumus steidzamos gadījumos attiecībā uz bērna personu vai īpašumu, kas atrodas šajā dalībvalstī, ***vai vardarbības ģimenē vai ar dzimumu saistītas vardarbības gadījumos, kā noteikts Eiropas Padomes Konvencijā par vardarbības pret sievietēm un vardarbības ģimenē novēršanu un apkarošanu („Stambulas konvencija”)***. Minētie pasākumi būtu jāatzīst un jāizpilda visās pārējās dalībvalstīs, tostarp dalībvalstīs, kurām ir piekritība saskaņā ar šo regulu, līdz šādas dalībvalsts kompetentā iestāde ir pieņēmusi pasākumus, kurus tā uzskata par atbilstošiem. Tomēr pasākumi, ko pieņēmusi tiesa vienā dalībvalstī, būtu jāgroza vai jāaizstāj tikai ar turpmākiem pasākumiem, kurus pieņēmusi tiesa tajā dalībvalstī, kurai ir piekritība izskatīt lietu pēc būtības. Iestādei, kurai ir piekritība tikai attiecībā uz pagaidu pasākumiem, tai skaitā aizsardzības pasākumiem, ja tai iesniegts pieteikums par lietas būtību, pēc savas iniciatīvas būtu jāpaziņo, ka tai nav piekritības. Ciktāl ir nepieciešams aizsargāt bērna intereses, iestādei tieši vai ar centrālās iestādes starpniecību par veiktajiem pasākumiem būtu jāpaziņo tās

neatzīšanai.

dalībvalsts iestādei, kurai saskaņā ar šo regulu ir piekritība izskatīt lietu pēc būtības. Citas dalībvalsts iestādes neinformēšana kā tāda tomēr nebūtu uzskatāma par pamatojumu pasākuma neatzīšanai.

Grozījums Nr. 5

Regulas priekšlikums 18. apsvēruma

Komisijas ierosinātais teksts

(18) *Izņēmuma* gadījumos tās dalībvalsts iestādes, kurā ir bērna pastāvīgā dzīvesvieta, var nebūt atbilstošākās iestādes, lai izskatītu lietu. Bērna interesēs izņēmuma kārtā vai noteiktos apstākļos iestāde, kurai ir piekritība, var nodot konkrētu lietu citas dalībvalsts iestādei, ja šī iestāde ir piemērotāka, lai izspriestu lietu. Tomēr tādā gadījumā otrai iestādei nebūtu jāļauj nodot piekritību trešai iestādei.

Grozījums

(18) *Īpaša uzmanība jāpievērš tam, ka izņēmuma gadījumos, piemēram, vardarbības ģimenē vai ar dzimumu saistītas vardarbības gadījumos*, tās dalībvalsts iestādes, kurā ir bērna pastāvīgā dzīvesvieta, var nebūt atbilstošākās iestādes, lai izskatītu lietu. Bērna interesēs izņēmuma kārtā vai noteiktos apstākļos iestāde, kurai ir piekritība, var nodot konkrētu lietu citas dalībvalsts iestādei, ja šī iestāde ir piemērotāka, lai izspriestu lietu. Tomēr tādā gadījumā otrai iestādei nebūtu jāļauj nodot piekritību trešai iestādei.

Grozījums Nr. 6

Regulas priekšlikums 23. apsvēruma

Komisijas ierosinātais teksts

(23) Tiesvedībā lietās par vecāku atbildību saskaņā ar šo regulu, kā arī par atpakaļatdošanu saskaņā ar 1980. gada Hāgas konvenciju, būtu jāņem vērā bērna tiesības brīvi paust savu viedokli, un, izvērtējot bērna intereses, šis viedoklis būtu pienācīgi jāņem vērā. Bērna uzklaušīšanai saskaņā ar 24. panta 1. punktu Eiropas Savienības Pamattiesību hartā un 12. pantu Apvienoto Nāciju Organizācijas Konvencijā par bērna

Grozījums

(23) Tiesvedībā lietās par vecāku atbildību saskaņā ar šo regulu, kā arī par atpakaļatdošanu saskaņā ar 1980. gada Hāgas konvenciju, būtu jāņem vērā bērna tiesības brīvi paust savu viedokli, un, izvērtējot bērna intereses, šis viedoklis būtu pienācīgi jāņem vērā. Bērna uzklaušīšanai saskaņā ar 24. panta 1. punktu Eiropas Savienības Pamattiesību hartā un 12. pantu Apvienoto Nāciju Organizācijas Konvencijā par bērna

tiesībām ir būtiska loma, piemērojot šo regulu. Šī regula tomēr nav paredzēta, lai, piemēram, noteiktu, kā bērns uzklausāms, vai bērnu uzklausa tiesnesis personiski vai īpaši apmācīts eksperts, kurš pēc tam ziņo tiesai, vai arī bērns uzklausāms tiesas zālē vai citā vietā.

tiesībām ir būtiska loma, piemērojot šo regulu. Šī regula tomēr **neapšaubāmi** nav paredzēta, lai, piemēram, noteiktu, kā bērns uzklausāms, vai bērnu uzklausa tiesnesis personiski vai īpaši apmācīts eksperts, kurš pēc tam ziņo tiesai, vai arī bērns uzklausāms tiesas zālē vai citā vietā, **bet, lai aizsargātu bērna attiecīgās pamattiesības, jebkurā gadījumā būtu jāparedz bērna uzklaustīšanas audioieraksts. Ir būtiski, ka, uzklusot bērnu, nodrošina visas nepieciešamās garantijas, kas ļauj saglabāt bērna emocionālo integritāti un intereses, lai viņu aizsargātu, un šā iemesla dēļ uzklaustīšanā būtu jāizmanto profesionālu mediatoru, kā arī psihologu un/vai sociālo darbinieku, kā arī tulku palīdzība. Tas veicinātu arī sadarbību starp abiem vecākiem, kā arī attiecības starp viņiem un bērnu vēlākā posmā.**

Grozījums Nr. 7

Regulas priekšlikums

26. apsvēruma

Komisijas ierosinātais teksts

(26) Lai iespējami drīz noslēgtu atpakaļatdošanas lietas saskaņā ar 1980. gada Hāgas konvenciju, dalībvalstīm būtu jākoncentrē piekritība saistībā ar minētajām lietām vienā vai vairākās tiesās, ņemot vērā to iekšējās struktūras attiecīgai tiesvedībai. Piekritības koncentrācija ierobežotā tiesu skaitā dalībvalstī ir būtisks un efektīvs līdzeklis bērnu nolaupīšanas lietu paātrinātai izskatīšanai vairākās dalībvalstīs, jo tiesneši, kuri izskata biežāk izskata minētās lietas, iegūst īpašas prasmes. Atkarībā no tiesību sistēmas struktūras piekritību bērna nolaupīšanas lietās varētu koncentrēt vienā tiesā visā valstī vai dažās tiesās, piemēram, par atskaites punktu izmantojot apelācijas tiesu skaitu un koncentrējot piekritību starptautiskās bērnu nolaupīšanas lietās vienā pirmās instances tiesā katrā

Grozījums

(26) Lai iespējami drīz noslēgtu atpakaļatdošanas lietas saskaņā ar 1980. gada Hāgas konvenciju, dalībvalstīm būtu jākoncentrē piekritība saistībā ar minētajām lietām vienā vai vairākās tiesās, ņemot vērā to iekšējās struktūras attiecīgai tiesvedībai. Piekritības koncentrācija ierobežotā tiesu skaitā dalībvalstī ir būtisks un efektīvs līdzeklis bērnu nolaupīšanas lietu paātrinātai izskatīšanai vairākās dalībvalstīs, jo tiesneši, kuri izskata biežāk izskata minētās lietas, iegūst īpašas prasmes. Atkarībā no tiesību sistēmas struktūras piekritību bērna nolaupīšanas lietās varētu koncentrēt vienā tiesā visā valstī vai dažās tiesās, piemēram, par atskaites punktu izmantojot apelācijas tiesu skaitu un koncentrējot piekritību starptautiskās bērnu nolaupīšanas lietās vienā pirmās instances tiesā katrā

apelācijas tiesas apgabalā. Katras instances tiesai būtu jāpieņem lēmums ne vēlāk kā sešu nedēļu laikā pēc tam, kad tai iesniegts pieteikums vai pārsūdzība. Pārsūdzību skaitu, ko iespējams iesniegt attiecībā uz lēmumu par bērna atpakaļatdošanu vai neatdošanu atpakaļ saskaņā ar 1980. gada Hāgas Konvenciju par bērna nolaupīšanu, dalībvalstīm vajadzētu samazināt līdz vienai pārsūdzībai.

apelācijas tiesas apgabalā. Katras instances tiesai būtu jāpieņem lēmums ne vēlāk kā sešu nedēļu laikā pēc tam, kad tai iesniegts pieteikums vai pārsūdzība. Pārsūdzību skaitu, ko iespējams iesniegt attiecībā uz lēmumu par bērna atpakaļatdošanu vai neatdošanu atpakaļ saskaņā ar 1980. gada Hāgas Konvenciju par bērna nolaupīšanu, dalībvalstīm vajadzētu samazināt līdz vienai pārsūdzībai. ***Turklāt būtu jānodrošina, ka tiesas spriedumi, kas pasludināti vienā dalībvalstī, tiktu atzīti citā dalībvalstī. Pēc sprieduma pasludināšanas tas būtu arī jāatzīst visā Savienības teritorijā, īpaši tad, ja tas ir bērna interesēs.***

Grozījums Nr. 8

Regulas priekšlikums 28. apsvērums

Komisijas ierosinātais teksts

(28) Visās lietās, kas attiecas uz bērniem, un jo īpaši starptautiskās bērnu nolaupīšanas lietās, tiesu un administratīvajām iestādēm būtu jāapsver iespēja panākt miermīlīgus risinājumus, izmantojot starpniecību un citus piemērotus līdzekļus, ***attiecīgā gadījumā ar esošo tīklu un atbalsta struktūru starpniecībai pārrobežu strīdos par vecāku atbildību palīdzību.*** Tomēr šiem centieniem nevajadzētu pārmērīgi pagarināt atpakaļatdošanas lietas saskaņā ar 1980. gada Hāgas konvenciju.

Grozījums Nr. 9

Regulas priekšlikums 30. apsvērums

Grozījums

(28) Visās lietās, kas attiecas uz bērniem, un jo īpaši starptautiskās bērnu nolaupīšanas lietās, tiesu un administratīvajām iestādēm būtu jāapsver iespēja panākt miermīlīgus risinājumus, izmantojot starpniecību un citus piemērotus līdzekļus, ***kas paredzēti, lai pilnībā nodrošinātu bērna tiesību un saistīto papildu pamattiesību aizsardzību.*** Tomēr šiem centieniem nevajadzētu pārmērīgi pagarināt atpakaļatdošanas lietas saskaņā ar 1980. gada Hāgas konvenciju. ***Turklāt plašāk būtu jāiesaista tiesībsargi un labāk jāizmanto un jāpielieto viņu speciālās zināšanas.***

(30) Ja tiesa dalībvalstī, uz kuru bērns ir nelikumīgi aizvests vai kurā viņš ir nelikumīgi aizturēts, nolemj atteikt bērna atpakaļatdošanu saskaņā ar 1980. gada Hāgas konvenciju, tiesai savā lēmumā būtu jāizdara nepārprotamas atsauces uz attiecīgajiem 1980. gada Hāgas konvencijas pantiem, kuri ir atteikuma pamatā. Tomēr šāds lēmums var tikt aizstāts ar turpmāku lēmumu, ko tiesvedībā par aizgādības tiesībām pēc bērna interešu rūpīgas pārbaudes pieņem tās dalībvalsts tiesa, kurā bija bērna pastāvīgā dzīvesvieta pirms nelikumīgas aizvešanas vai aizturēšanas. Ja minētais lēmums nosaka bērna atpakaļatdošanu, atpakaļatdošanai būtu jānotiek, nepieprasot nekādu īpašu minētā lēmuma atzīšanas un izpildes procedūru dalībvalstī, uz kuru bērns ir aizvests, vai kurā viņš ir aizturēts.

Grozījums Nr. 10

Regulas priekšlikums

38. apsvērums

(38) Lai informētu personu, pret kuru ir prasīta citā dalībvalstī pieņemta lēmuma izpilde, tai *saprātīgā termiņā* pirms pirmā izpildes pasākuma, vajadzības gadījumā pievienojot lēmumu, būtu jāizsniedz ar šo regulu izveidotā apliecība. Šajā gadījumā pirmajam izpildes pasākumam vajadzētu nozīmēt pirmo izpildes pasākumu pēc šādas izsniegšanas.

Grozījums Nr. 11

Regulas priekšlikums

42. apsvērums

(30) Ja tiesa dalībvalstī, uz kuru bērns ir nelikumīgi aizvests vai kurā viņš ir nelikumīgi aizturēts, nolemj atteikt bērna atpakaļatdošanu saskaņā ar 1980. gada Hāgas konvenciju, tiesai savā lēmumā būtu jāizdara nepārprotamas atsauces uz attiecīgajiem 1980. gada Hāgas konvencijas pantiem, kuri ir atteikuma pamatā, *un šāds atteikums jāpamato*. Tomēr šāds lēmums var tikt aizstāts ar turpmāku lēmumu, ko tiesvedībā par aizgādības tiesībām pēc bērna interešu rūpīgas pārbaudes pieņem tās dalībvalsts tiesa, kurā bija bērna pastāvīgā dzīvesvieta pirms nelikumīgas aizvešanas vai aizturēšanas. Ja minētais lēmums nosaka bērna atpakaļatdošanu, atpakaļatdošanai būtu jānotiek, nepieprasot nekādu īpašu minētā lēmuma atzīšanas un izpildes procedūru dalībvalstī, uz kuru bērns ir aizvests, vai kurā viņš ir aizturēts.

(38) Lai informētu personu, pret kuru ir prasīta citā dalībvalstī pieņemta lēmuma izpilde, tai *nekavējoties unpirms* pirmā izpildes pasākuma, vajadzības gadījumā pievienojot lēmumu, būtu jāizsniedz ar šo regulu izveidotā apliecība. Šajā gadījumā pirmajam izpildes pasākumam vajadzētu nozīmēt pirmo izpildes pasākumu pēc šādas izsniegšanas.

(42) Konkrētās lietās par vecāku atbildību, kuras ir šīs regulas darbības jomā, centrālajām iestādēm būtu savstarpēji jāsadarbojas, sniedzot palīdzību valsts iestādēm, kā arī personām, kam ir vecāku atbildība. Šādai palīdzībai vajadzētu jo īpaši ietvert bērna atrašanās vietas noteikšanu tieši vai ar citu kompetento iestāžu palīdzību, ja tas ir nepieciešams, lai izpildītu lūgumu saskaņā ar šo regulu, un ar bērnu saistītās informācijas sniegšanu, kas nepieciešama lietas izskatīšanai.

(42) Konkrētās lietās par vecāku atbildību, kuras ir šīs regulas darbības jomā, centrālajām iestādēm būtu savstarpēji jāsadarbojas, sniedzot palīdzību valsts iestādēm, kā arī personām, kam ir vecāku atbildība. Šādai palīdzībai vajadzētu jo īpaši ietvert bērna atrašanās vietas noteikšanu tieši vai ar citu kompetento iestāžu palīdzību, ja tas ir nepieciešams, lai izpildītu lūgumu saskaņā ar šo regulu, un ar bērnu saistītās informācijas sniegšanu, kas nepieciešama lietas izskatīšanai. ***Gadījumos, kad jurisdikcija ir dalībvalstī, kas nav bērna valstspiederības dalībvalsts, jurisdikcijas dalībvalsts centrālās iestādes, lieki nekavējoties, informē bērna valstspiederības dalībvalsts centrālās iestādes.***

Grozījums Nr. 12

Regulas priekšlikums

46. apsvērums

Komisijas ierosinātais teksts

(46) ***Ja*** tas nepieciešams bērna interesēs, dalībvalsts iestādei, kura apsver lēmumu par vecāku atbildību, ***vajadzētu būt tiesīgai prasīt*** citas dalībvalsts iestādēm sniegt informāciju, kas ir būtiska bērna aizsardzībai. Atkarībā no apstākļiem tā var būt informācija par lietām un lēmumiem attiecībā uz ***vecāku*** vai bērna brāļiem un māsām vai ***vecāka*** spēju rūpēties par bērnu vai saskarsmi ar bērnu.

Grozījums

(46) ***Īpašos gadījumos, kad tas ir*** nepieciešams bērna interesēs, dalībvalsts iestādei, kura apsver lēmumu par vecāku atbildību, ***ir jāprasa*** citas dalībvalsts iestādēm sniegt informāciju, kas ir būtiska ***paša*** bērna aizsardzībai. Atkarībā no apstākļiem tā var būt informācija par lietām un lēmumiem attiecībā uz ***kādu no vecākiem, piemēram, vardarbības ģimenē un ar dzimumu saistītas vardarbības gadījumos,*** vai ***par lēmumiem attiecībā uz*** bērna brāļiem un māsām, vai ***informācija par kāda no vecākiem*** spēju rūpēties par bērnu vai saskarsmi ar bērnu. ***Šādas spējas novērtējums būtu jāveic profesionālim. Pieņemot lēmumu attiecībā uz spēju rūpēties par bērnu, vecāku valstspiederība, ekonomiskā un sociālā situācija, kultūras un reliģijas īpatnības***

nekad nedrīkstētu būt noteicoši kritēriji.

Grozījums Nr. 13

Regulas priekšlikums 48.a apsvēruma (jauns)

Komisijas ierosinātais teksts

Grozījums

(48a) Būtu jāizveido atbalsta platforma ES iedzīvotājiem, kas citu dalībvalstu tiesās ir iesnieguši prasību par bērna atpakaļatdošanu. Turklāt Savienības iedzīvotājiem, kas pastāvīgi dzīvo citās dalībvalstīs, kurās pieprasa bērna atpakaļatdošanu, būtu jāsaņem atbalsts savās attiecīgajās pārstāvniecībās.

Grozījums Nr. 14

Regulas priekšlikums 7. pants – 1. punkts

Komisijas ierosinātais teksts

Grozījums

1. Dalībvalsts iestādēm ir piekritīgas lietas par vecāku atbildību par bērnu, kura pastāvīgā dzīvesvieta ir šajā dalībvalstī. Ja bērns likumīgi pārvietojas no vienas dalībvalsts uz citu un iegūst tajā jaunu pastāvīgu dzīvesvietu, piekritība ir jaunās pastāvīgās dzīvesvietas dalībvalsts iestādēm.

1. Dalībvalsts iestādēm ir piekritīgas lietas par vecāku atbildību par bērnu, kura pastāvīgā dzīvesvieta ir šajā dalībvalstī. Ja bērns likumīgi pārvietojas no vienas dalībvalsts uz citu un iegūst tajā jaunu pastāvīgu dzīvesvietu, piekritība ir jaunās pastāvīgās dzīvesvietas dalībvalsts iestādēm, **kā to ir noteikusi ES Tiesa.**

Grozījums Nr. 15

Regulas priekšlikums 7. pants – 1.a punkts (jauns)

Komisijas ierosinātais teksts

Grozījums

(1a) Lai vienkāršotu piekritības jautājumus, dalībvalstis valsts līmenī izraugās tiesu, kura izskata pārrobežu

lietas, kas attiecas uz bērniem.

Grozījums Nr. 16

Regulas priekšlikums

12. pants – 1. punkts – 1. daļa

Komisijas ierosinātais teksts

Steidzamos gadījumos tās dalībvalsts iestādēm, kurā atrodas bērns vai bērna īpašums, ir piekritība pieņemt pagaidu pasākumus, ieskaitot drošības pasākumus, attiecībā uz konkrēto bērnu vai īpašumu.

Grozījums

Steidzamos gadījumos tās dalībvalsts iestādēm, kurā atrodas bērns vai bērna īpašums, ir piekritība pieņemt pagaidu pasākumus, ieskaitot drošības pasākumus, attiecībā uz konkrēto bērnu vai īpašumu. ***Šie pasākumi nedrīkstētu pārmērīgi kavēt procesu un galīgo nolēmumu pieņemšanu par aizgādības tiesībām un par saskares tiesībām.***

Grozījums Nr. 17

Regulas priekšlikums

12. pants – 2. punkts – 2. daļa

Komisijas ierosinātais teksts

Ciktāl ir nepieciešams aizsargāt bērna intereses, iestāde, kura ir pieņēmusi aizsardzības pasākumus, tieši vai ar tādas centrālās iestādes starpniecību, kura izraudzīta saskaņā ar 60. pantu, ziņo tās dalībvalsts iestādei, kurai saskaņā ar šo regulu ir piekritība pēc būtības.

Grozījums

Ciktāl ir nepieciešams aizsargāt bērna intereses, iestāde, kura ir pieņēmusi aizsardzības pasākumus, tieši vai ar tādas centrālās iestādes starpniecību, kura izraudzīta saskaņā ar 60. pantu, ziņo tās dalībvalsts iestādei, kurai saskaņā ar šo regulu ir piekritība pēc būtības. ***Šādi iestādei ir jānodrošina, ka procesā iesaistītie vecāki bez kavēšanās tiek pilnībā informēti par visiem attiecīgajiem pasākumiem viņiem pilnībā saprotamā valodā. Tādējādi ir stingri aizliegts iekasēt tulkošanas izmaksas no vecākiem dalībvalstī, kuras iestādēm saskaņā ar šo regulu ir piekritība izskatīt lietu pēc būtības.***

Grozījums Nr. 18

Regulas priekšlikums 20. pants

Komisijas ierosinātais teksts

Īstenojot savu piekritību saskaņā ar šīs nodaļas 2. iedaļu, dalībvalsts iestādes nodrošina, ka bērnam, **kurš ir spējīgs formulēt savu viedokli**, ir sniegta patiesa un reāla iespēja brīvi paust **savu** viedokli attiecīgajā lietā.

Iestāde pienācīgi ņem vērā bērna viedokli, ievērojot viņa vecumu un brieduma pakāpi, un dokumentē viņa apsvērumus lēmumā.

Grozījums

Īstenojot savu piekritību saskaņā ar šīs nodaļas 2. iedaļu, dalībvalsts iestādes nodrošina, ka bērnam ir sniegta patiesa un reāla iespēja brīvi paust **paša** viedokli attiecīgajā lietā.

Iestāde pienācīgi ņem vērā bērna viedokli, ievērojot viņa vecumu un brieduma pakāpi, **īpaši tad, ja bērns ir vecāks par 12 gadiem, un skaidri dokumentē viņa objektīvos apsvērumus lēmumā. Sākot no 16 gadu vecuma, bērna vēlmes uzskata par izšķirošu faktoru. Iestāde rada pareizos nosacījumus tā, lai bērns skaidri un vispusīgi pauž paša viedokli, kuru ņem vērā galīgajā lēmumā. Lai noteiktu bērna spējas un briedumu, būtu jāizmanto bērnu un ģimenes lietu profesionāļu palīdzība.**

Grozījums Nr. 19

Regulas priekšlikums 23. pants – 2. punkts

Komisijas ierosinātais teksts

2. Tiesvedības laikā tiesa pēc iespējas ātrāk **noskaidro, vai puses bērna interesēs ir gatavas iesaistīties starpniecībā**, lai panāktu abpusēji pieņemamu risinājumu, ar nosacījumu, ka tas pārmērīgi nekavē procesu.

Grozījums

2. Tiesvedības laikā tiesa pēc iespējas ātrāk **ierosina mediācijas pakalpojumus**, lai panāktu abpusēji pieņemamu risinājumu, ar nosacījumu, ka tas pārmērīgi nekavē procesu. **Mediācija netiek ierosināta ar dzimumu saistītas vardarbības gadījumos. Ja puses piekrīt iesaistīties mediācijā, jurisdikcijas dalībvalsts iestādes nodrošina piekļuvi mediācijas pakalpojumiem.**

Grozījums Nr. 20

Regulas priekšlikums

31. pants – 1. punkts

Komisijas ierosinātais teksts

1. Citā dalībvalstī pieņemtu lēmumu izpildes procedūru reglamentē izpildes dalībvalsts tiesību akti, ciktāl uz to neattiecas šī regula . ***Neskarot 40. pantu, dalībvalstī pieņemtu lēmumu, kas ir izpildāms izpildes dalībvalstī, izpilda saskaņā ar tiem pašiem nosacījumiem kā šajā izpildes dalībvalstī pieņemtu lēmumu.***

Grozījums

1. Citā dalībvalstī pieņemtu lēmumu izpildes procedūru reglamentē izpildes dalībvalsts tiesību akti, ciktāl uz to neattiecas šī regula.

Grozījums Nr. 21

Regulas priekšlikums

34. pants – 2. punkts

Komisijas ierosinātais teksts

2. Tiesa ***vajadzības gadījumā*** prasa pieteikuma iesniedzējam atbilstīgi 69. pantam iesniegt apliecības, kurā norādīts izpildāmais pienākums, būtiskā satura tulkojumu vai transliterāciju.

Grozījums

2. Tiesa prasa pieteikuma iesniedzējam atbilstīgi 69. pantam iesniegt apliecības, kurā norādīts izpildāmais pienākums, būtiskā satura tulkojumu vai transliterāciju.

Grozījums Nr. 22

Regulas priekšlikums

63. pants – 1. punkts – ea apakšpunkts (jauns)

Komisijas ierosinātais teksts

(ea) informē personas, kam ir vecāku atbildība, par juridiskās palīdzības veidiem un atbalstu, piemēram, par bilingvāliem juristiem, kas specializējušies attiecīgajā jomā, lai novērstu to, ka personas, kurām ir vecāku atbildība, sniedz piekrišanu, neizprotot savas piekrišanas nozīmi.

Grozījums

Grozījums Nr. 23

Regulas priekšlikums 64. pants – 2.a punkts (jauns)

Komisijas ierosinātais teksts

Grozījums

2.a Ja tiek apsvērta lēmums lietā par vecāku atbildību, bērna pastāvīgās dzīvesvietas dalībvalsts centrālā iestāde par saistītajām tiesvedībām nekavējoties informē bērna valstspiederības valsts centrālo iestādi.

Grozījums Nr. 24

Regulas priekšlikums 64. pants – 5. punkts

Komisijas ierosinātais teksts

Grozījums

5. Tādas dalībvalsts iestādes, kurā nav bērna pastāvīgā dzīvesvieta, pēc **personas** lūguma, kas pastāvīgi dzīvo šajā valstī un cenšas iegūt vai saglabāt saskarsmes tiesības ar bērnu vai pēc citas dalībvalsts centrālās iestādes lūguma, vāc informāciju vai pierādījumus, kā arī izdara atzinumu par šīs personas piemērotību izmantot saskarsmes tiesības un par nosacījumiem, saskaņā ar kuriem saskarsmes tiesības būtu jāizmanto.

5. Tādas dalībvalsts iestādes, kurā nav bērna pastāvīgā dzīvesvieta, pēc **radnieka** lūguma, kas pastāvīgi dzīvo šajā valstī un cenšas iegūt vai saglabāt saskarsmes tiesības ar bērnu vai pēc citas dalībvalsts centrālās iestādes lūguma, vāc informāciju vai pierādījumus, kā arī izdara atzinumu par šīs personas piemērotību izmantot saskarsmes tiesības un par nosacījumiem, saskaņā ar kuriem saskarsmes tiesības būtu jāizmanto.

Grozījums Nr. 25

Regulas priekšlikums 65. pants – 1.a punkts (jauns)

Komisijas ierosinātais teksts

Grozījums

(1a) Sociālajiem darbiniekiem un citiem darbiniekiem iestādēs, kas atbild par bērna pārrobežu ievietošanu aprūpes iestādē vai audžuģimenē, nodrošina izpratnes veidošanas apmācību.

Grozījums Nr. 26

Regulas priekšlikums
65. pants – 1.b punkts (jauns)

Komisijas ierosinātais teksts

Grozījums

(1b) Dalībvalstis nodrošina vecākiem regulāras apmeklējuma tiesības, izņemot gadījumos, kad tādējādi tiktu apdraudētas bērna intereses.

Grozījums Nr. 27

Regulas priekšlikums
65. pants – 4.a punkts (jauns)

Komisijas ierosinātais teksts

Grozījums

(4a) Ja, iestāde, kurai ir piekritība, nolemj nosūtīt uz citu dalībvalsti sociālo darbinieku, lai noteiktu, vai ievietošana vai adopcija atbilst bērna interesēm, tā par to informē attiecīgo dalībvalsti.

Grozījums Nr. 28

Regulas priekšlikums
79. pants – 1. punkts

Komisijas ierosinātais teksts

Grozījums

1. Līdz [10 gadi no piemērošanas dienas] Komisija iesniedz Eiropas Parlamentam, Padomei un Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komitejai ziņojumu par šīs regulas ex post novērtējumu, kas pamatots ar dalībvalstu sniegto informāciju. Ziņojumam vajadzības gadījumā pievieno tiesību akta priekšlikumu.

1. Līdz [5 gadi no piemērošanas dienas] Komisija iesniedz Eiropas Parlamentam, Padomei un Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komitejai ziņojumu par šīs regulas ex post novērtējumu, kas pamatots ar dalībvalstu sniegto informāciju. Ziņojumam vajadzības gadījumā pievieno tiesību akta priekšlikumu.

Grozījums Nr. 29

Regulas priekšlikums
79. pants – 2. punkts – b apakšpunkts

Komisijas ierosinātais teksts

(b) attiecībā uz izpildes pieteikumiem saskaņā ar 32. pantu tādu lietu skaitu, kurās izpilde nav notikusi sešās nedēļās no brīža, kad tika uzsākts izpildes process;

Grozījums

(b) attiecībā uz izpildes pieteikumiem saskaņā ar 32. pantu tādu lietu skaitu, kurās ***izpilde ir apturēta, uz cik ilgu laiku izpilde atlikta un uz tādu gadījumu skaitu, kuros*** izpilde nav notikusi sešās nedēļās no brīža, kad tika uzsākts izpildes process;

ATZINUMU SNIEDZOŠĀS KOMITEJAS PROCEDŪRA

Virsraksts	Jurisdikcija, lēmumu atzīšana un izpilde laulības lietās un lietās par vecāku atbildību un bērnu starptautiskā nolaupīšana (pārstrādāta redakcija)
Atsauces	COM(2016)0411 – C8-0322/2016 – 2016/0190(CNS)
Atbildīgā komiteja Datums, kad paziņoja plenārsēdē	JURI 12.9.2016
Atzinumu sniedza Datums, kad paziņoja plenārsēdē	PETI 12.9.2016
Atzinumu sagatavoja Iecelšanas datums	Soledad Cabezón Ruiz 16.11.2016
Pieņemšanas datums	24.4.2017
Galīgais balsojums	+: 15 –: 0 0: 8
Komitejas locekļi, kas bija klāt galīgajā balsošanā	Marina Albiol Guzmán, Margrete Auken, Beatriz Becerra Basterrechea, Soledad Cabezón Ruiz, Pál Csáky, Eleonora Evi, Lidia Joanna Geringer de Oedenberg, Peter Jahr, Notis Marias, Marlene Mizzi, Cristian Dan Preda, Gabriele Preuß, Laurențiu Rebege, Virginie Rozière, Josep-Maria Terricabras, Jarosław Wałęsa, Cecilia Wikström, Tatjana Ždanoka
Aizstājēji, kas bija klāt galīgajā balsošanā	Miltiadis Kyrkos, Julia Pitera, Ángela Vallina, Axel Voss, Rainer Wieland

**ATZINUMU SNIEDZOŠĀS KOMITEJAS
GALĪGAIS BALSOJUMS PĒC SARAKSTA**

15	+
ALDE	Beatriz Becerra Basterrechea, Cecilia Wikström
GUE/NGL	Albiol Guzmán, Ángela Vallina,
ECR	Notis Marias
ENF	,Laurențiu Rebegea,
S&D	Soledad Cabezón Ruiz, Lidia Joanna Geringer de Oedenberg, Miltiadis Kyrkos, Marlene Mizzi, Gabriele
VERTS/ALE	Preuß, Virginie Rozière, Margrete Auken, Josep-Maria Terricabras, Tatjana Ždanoka

0	-

8	0
EFDD	Eleonora Evi,
PPE	Pál Csáky, Peter Jahr, Julia Pitera, Cristian Dan Preda, Axel Voss, Jarosław Wałęsa, Rainer Wieland

Izmantoto apzīmējumu skaidrojums:

+ : par

- : pret

0 : atturas